

Asia: VN/16188/2021

Luonnos Suomen CAP-suunnitelmaksi vuosille 2023-2027 ja suunnitelman ympäristöselostus

1. Strategia ja interventiologiikka

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelma muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden. Strategiassa on huomioitu maaseutu- ja maatalouspolitiikan sekä muiden politiikkalohkojen yhteensovittaminen. CAP-suunnitelmassa esitetyt toimet ovat hyvin linjassa EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja oikeudenmukaisen siirtymän ohjelman (JTF) kanssa. Ohjelman toteutuksessa tulee kuitenkin tunnistaa ja varmistaa aluetasolla eri ohjelmien yhteensovitus sekä yhteys maakuntaohjelmaan ja muihin alueellisiin ohjelmiin (esimerkiksi alueelliset metsäohjelmat ja ilmastotiekartat).

Suunnitelman valmistelu on ollut laajaa ja osallistavaa.

2. Tarveanalyysit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.0. Lämpileikkaava tavoite osaamisen, innovaatioiden ja digitalisaation edistämiseksi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Osaamisella, innovaatioilla ja digitalisaatiolla on iso merkitys myös maaseudun ja maatalouden kehittämisessä. Valmisteltavana oleviin maakuntaohjelmiin sisältyy älykkään erikoistumisen strategiat (ÄES), joilla on selkeä yhteys maaseudun kehittämiseen. CAP-suunnitelmassa tuleekin tunnistaa vahvemmin myös maakuntaohjelmatyö ja siihen liittyvä älykäs erikoistuminen.

2.1. Erityistavoite 1: Tuki riittävien maataloustulojen ja maatilojen selviytymiskyvyn varmistamiseksi koko EU:n alueella, jotta saataisiin parannettua elintarviketurvaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.2. Erityistavoite 2: Markkinasuuntautuneisuuden vahvistaminen ja kilpailukyvyn parantaminen kohdentaen erityisesti huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisaatioon

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.3. Erityistavoite 3: Viljelijän aseman parantaminen arvoketjussa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.4. Erityistavoite 4: Vaikuttaminen ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ja myös kestävä energia

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.5. Erityistavoite 5: Kestävän kehityksen edistäminen ja luonnonvarojen (kuten vedet, maaperä ja ilma) tehokas hoito

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.6. Erityistavoite 6: Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.7. Erityistavoite 7: Nuorten viljelijöiden houkuttelu sekä liiketoiminnan helpottaminen maaseutualueilla

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.8. Erityistavoite 8: Työllisyyden, kasvun, sukupuolten välisen tasa-arvon, sosiaalisen osallisuuden ja paikallisen kehittämisen edistäminen maaseutualueilla, sisältää biotalouden ja kestävän metsätalouden

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

2.9. Erityistavoite 9: Parannetaan tapaa, jolla EU:n maatalous vastaa ruokaa ja terveyttä koskeviin uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien turvallinen, ravitseva ja kestävä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikki sekä eläinten hyvinvointi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

3. Katsaus riskienhallintaan, ympäristö- ja ilmastokokonaisuuteen ja sektoritoimiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

3.1. Katsaus toimenpiteisiin, jotka varmistavat riskienhallinnan johdonmukaisen ja integroidun lähestymistavan

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

3.2. Katsaus ympäristö- ja ilmastoarkkitehtuuriin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

3.3. Katsaus sektoritoimiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

4. Usealle toimenpiteelle yhteiset asiat

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

4.1. Määritelmät ja vähimmäisvaatimukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

4.2. Ehdollisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

4.3. Tekninen apu, kansallinen maaseutuverkosto ja koordinaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5. Toimenpiteiden kuvaukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.1. Maataloustukirahasto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.1.1. Perustulotuki

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.1.2. Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.1.3 Ekojärjestelmä

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.1.4. Sektoritoimet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.1.5. Tuotantosidonnainen tulotuki

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2. Maaseuturahasto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Maaseuturahaston ja alue- ja rakennepolitiikan rahastojen yhteensovittamista ja huomioimista ohjelman toteutuksessa on syytä tuoda esille. Näin voidaan vahvistaa kaikkien rahastojen vaikuttavuutta alueiden kehittämisessä.

5.2.1. Hoitositoumukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.1.1. Ympäristökorvaukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.1.2. Luonnonmukaisen tuotannon korvaukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.1.3. Eläinten hyvinvointi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.2. Luonnonhaittakorvaukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.3. Investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.3.1. Maatalousinvestoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.3.2. Yritysinvestoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.3.3. Laajakaistainvestoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Toimivat tietoliikenneyhteydet ovat maaseutualueiden elinvoimaisuuden ja alueiden elinkeinoelämän uudistumisen kivijalka. Laajakaistainvestointien tukeminen on tärkeää. Pelkkien investointien ohella tukea tarvitaan myös tiedottamiseen. Markkinaehtoisten alueiden selvittämisen ohella on tarve arvioitava myös tietoliikenneyhteyksien todellisen toimivuuden kannalta. Miniminoisuuden vaatimus on nostettava tasolle, joka mahdollistaa yritystoiminnan syrjäisimmälläkin maaseudulla.

CAP-siirtymäkauden rahoituksessa on huomioitu kuntien rajalliset mahdollisuudet osallistua investointeihin eikä kuntien omarahoitusosuutta ole edellytetty. CAP-suunnitelman toteutuksessa tulee toimia samalla tavoin.

5.2.3.4. Ei-tuotannolliset investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.3.5. Yleishyödylliset investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Yleishyödylliset investoinnit ovat tärkeitä maaseudun elinvoiman ja vetovoiman, maaseudun palvelujen ja kylien kehittämisen näkökulmista. On hyvä, että yleishyödylliset investoinnit voivat kohdistua usealle eri osa-alueelle. Rahoituksen kohdentamisen tulisi kuitenkin olla joustavaa siten, että varojen siirtäminen eri investointilohkolta toiselle tehdään mahdollisimman helpoksi. Muutoin vaarana on rahoituksen liiallinen sirpaloituminen.

5.2.4. Nuoren viljelijän aloitustuet / Yritysten aloittaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.4.1. Nuoren viljelijän aloitustuet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.4.2. Yritysten käynnistäminen maaseudulla

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.5. Yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.5.1. Maaseudun innovaatioryhmät / EIP

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

EIP-ryhmien hyödyntäminen maaseudun kehittämistyössä on jäänyt tähän mennessä vähäiseksi. Tulevalla kaudella on tärkeää kannustaa maakuntien yhteisten EIP-ryhmien perustamiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. Ohjelmassa tulee mainita innovaatioryhmien merkitys myös maakuntien strategioissa esiin nostettuihin teemoihin.

5.2.5.2. Leader

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.5.3. Yhteistyöhankkeet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.6. Tietämyksenvaihto ja tiedottaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.6.1. Koulutus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.6.2. Tiedonvälitys

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

5.2.6.3. Neuvontapalvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

6. Tavoitteet ja rahoitussuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

7. Hallinto- ja valvontakuvaukset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

8. AKIS-organisointi ja digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Liitteet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

I Ennakkoarviointi + strateginen ympäristöarviointi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

III Kumppanien osallistaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Peräaho Pirjo
Keski-Suomen liitto